

Patent- och marknadsdomstolen

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.seKopia till
ju.l3@regeringskansliet.se

Yttrande över utkastet till lagrådsremissen Privatkopieringsersättning

(Ju2025/01727)

Patent- och marknadsdomstolen har, med utgångspunkt i de intressen som domstolen har att beakta, granskat utkastet till lagrådsremiss. Domstolen har inga invändningar mot förslagen men lämnar följande synpunkter på utformningen av 26 l § upphovsrättslagen.

Genom förslaget till ändring i 26 k § knyts ersättningsrätten till anordningar som är särskilt ägnade för framställning av exemplar av verk för privat bruk. Ersättningsens storlek varierar enligt 26 l § beroende på vilken av tre anordningskategorier som anordningen tillhör. De tre kategorierna är (1) anordningar för lagring, (2) andra anordningar där lagring kan ske och (3) anordningar för framställning av exemplar.

Enligt författningskommentaren (s. 81 och 82) avses med anordningar för lagring fristående anordningar vars primära funktion är lagring, t.ex. usb-minnen, minneskort och externa hårddiskar, medan det med andra anordningar där lagring kan ske avses multifunktionella anordningar, t.ex. mobiltelefoner, surfplattor och datorer.

Enligt domstolens mening kan det ifrågasättas om det kommer till uttryck tillräckligt tydligt i lagtexten att anordningar för lagring måste ha lagring som sin *primära* funktion. Det kan därmed även sättas i fråga om lagtexten ger uttryck för att andra anordningar där lagring kan ske endast omfattar anordningar som inte har lagring som sin primära funktion. I det fortsatta lagstiftningsarbetet bör det därför övervägas om bestämmelsen i stället ska formuleras så att det uttryckligen framgår att anordningar för lagring huvudsakligen är avsedda för lagring.

I fråga om de två första anordningskategorierna bör det även övervägas om det är tillräckligt att det endast genom beräkningsgrunden framgår att anordningar för analog upptagning inte omfattas av regleringen. Möjligen skulle regleringen bli tydligare om det framgår av lagtexten att anordningar för digital lagring avses.

Vad gäller den tredje anordningskategorin framgår det av författningskommentaren (s. 82) att kategorin omfattar anordningar, däribland kopiatorer och skrivare, vars primära funktion är att framställa exemplar av t.ex. texter och stillbilder.

Det framgår varken av lagtexten eller författningskommentaren om endast anordningar för framställning av fysiska exemplar avses. Men eftersom även lagring förutsätter att exemplar framställs och också övriga anordningskategorier således kan användas för att framställa exemplar, får det antas att den tredje anordningskategorin – till skillnad från övriga kategorier – endast omfattar anordningar för framställning av fysiska exemplar. Om så är fallet, bör det övervägas om detta kan komma till tydligare uttryck i lagtexten.

Det framgår inte heller tillräckligt tydligt av lagtexten om anordningar för framställning av analoga upptagningar omfattas av den tredje anordningskategorin. Beräkningsgrunden ger inte heller besked. Det framgår visserligen av motiven (s. 47) att anordningar för analog upptagning inte längre ska vara ersättningsgrundande. Men vad som därmed avses är inte alldeles klart med tanke på att många av de exemplar som en kopiator eller en skrivare framställer (t.ex. texter eller bilder som präglas på ett papper) skulle kunna anses vara analoga. Det bör övervägas om det kan göras tydligare, t.ex. genom ytterligare exempel i författningskommentaren, vilka anordningar som kategorin omfattar.

Patent- och marknadsdomstolen har i övrigt inte några synpunkter på de förslag som läggs fram i utkastet.

Detta yttrande har beslutats av chefsrådmannen Malou Lindblom samt rådmännen Carl Rosenmüller och Ricardo Valenzuela (referent) efter fördragning av tingsnotarien Karolin Wiklund.

Malou Lindblom

Karolin Wiklund